

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

MEDNARODNO DELOVANJE SUTŽO – KJE SMO

Samo še en objem, film študentov UTŽO Ljubljana o mladem beguncu iz Afganistana, sprejet v uradni pregledni program Festivala slovenskega filma v Portorožu.

Iz slovenskega poročila za P3AE: povprečna starost prebivalstva je 41,8 let

Leta 2011 se je povprečna starost dvignila na 41,8 let. Leta 2011 je bila povprečna starost moških 40,2 leti, povprečna starost žensk pa 43,4 let (Slovenija v številkah, 2012). V zadnjih osmih letih se je povprečna starost zvišala za tri leta. V primerjavi z deležem mladih, starih od 0–14 let, se bo delež tistih nad 65 let izredno povečal do leta 2059. Leta 2020 se pričakuje, da bo vsaj 24,8 % prebivalcev starih vsaj 65 let, leta 2059 pa 33,5 %. (Starejši v Sloveniji, 2011). Pričakovana življenska doba ob rojstvu za moške je trenutno 76,6 let, za ženske pa 82,9 let. V starostni skupini 55–59 let je 46,9 % oseb zaposlenih. V starostni skupini 60–64 let je zaposlenih 19,5 % oseb, v starostni skupini 65–69 je zaposlenih 14 % oseb, v starostni skupini 70–74 pa je zaposlenih 8,7 % oseb.

Več: <http://www.utzo.si/wp-content/uploads/2018/07/Poro%C4%8Dilo-o-stanju-izobra%C5%BEevanja-starej%C5%A1ih-v-Sloveniji.pdf>

Dve Urški in stojnica SUTŽO na Kulturnem bazarju

CINAGE in stojnica SUTŽO na Kulturnem bazarju Ljubljana, 5. april 2018

CINAGE se je zaključil že pred petimi leti, a posledice in njegovo nadaljevanje je čutiti marsikje, tako je bilo tudi na Kulturnem bazarju dveh ministrstev, za kulturo in izobraževanje, v Cankarjevem domu v Ljubljani. Slovensko UTŽO, projekta CINAGE in RefugeesIn ter medgeneracijsko učenje na SUTŽO je zbranim učiteljem in kulturnikom predstavila Dušana Findeisen, člani Improlige so po projekciji filma CINAGE Ples limon improvizirali njegovo vsebino.

Urška Majaron predstavlja projekt RefugeesIn v Miheličevi galeriji

Dogodek v Škofji Loki je projekt P3AE umestil v Teden vseživljenjskega učenja Škofja Loka, 22. maj 2018

V sodelovanju z UTŽO Škofja Loka in tamkašnjim Centrom za medgeneracijsko učenje smo v Tednu vseživljenjskega učenja predstavili dosežke evropskega projekta P3AE, promocijo izobraževanja starejših. Znanje za današnjo rabo ali česa se moramo učiti prav vsi (Ana Krajnc), raziskava o tem, kdo so starejši, ki se izobražujejo, zakaj in kako (vzorec 431 vprašanih), dejavnosti in dosežki projekta, (Dušana Findeisen), RefugeesIn – Begunski časi in film Marijana so bili na sporedu tega usposabljanja.

Akropola. Foto: Urška Majaron

(Nikoli) v nedeljo – srečanje v projektu RefugeesIn – Begunski časi je bilo na jugu Atene, 12.–15. maj 2018

Nedeljo in ponedeljek so Ana Krajnc, Dušana Findeisen in Urška Majaron (SUTŽO) preživele v Atenah v Grškem svetu za pribežnike na transnacionalnem srečanju projekta RefugeesIn – Begunski časi. Grški žiri in projektna skupina so si ogledali dvanajst dokumentarnih filmov, ki so jih posneli udeleženci tečaja RefugeesIn v Italiji, na Portugalskem, v Grčiji, Nemčiji, na Irskem in v Sloveniji. Slovenski film Marijana je bil dobro sprejet kot edini portret "ženske integracije" (vsi drugi filmi so bili portreti moških), a begunci so obeh spolov, različnih starosti, izobrazbe, socialnega porekla in tudi njihovo begunstvo je različno.

Tiho pozornost in močna čustva je bilo čutiti na predpremiери filmov RefugeesIn Ljubljana, 23. maj 2018

V Tednu vseživljenjskega učenja Andragoškega centra Slovenije je na tej predpremieri Dušana Findeisen prerezno predstavila vprašanje begunstva in nastajanja dokumentarnih filmov ter vse večji pomen kinematografskega besedila v današnjem času. Uroš Trampuš je posnel in montiral zakulisni film o učenju in odkrivanju begunstva na SUTŽO. Prikazali smo svoja dva filma "Marijana" in "Samo še en objem". Dvorišče UTŽO je oživel z več kot 50 ustvarjalci, sorodniki, prijatelji. Oba filma zdaj potujeta na festival v Lizbono. Premiera za vse nas pa bo na seminarju v Slovenski kinoteki, jeseni. V projektu smo upodobili vzornike integracije beguncev, tiste na začetku poti in kasneje, zbrali in ocenili smo evropske igrane filme, pripravili brošuro Od pobega do pripadnosti (26 resničnih zgodb beguncev). Opravili smo še številne druge dejavnosti.

Več: <https://www.refugeesinproject.eu/en/pack/catalogue/films.html>

Predstavitveno srečanje z mentorico

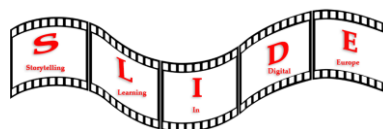
Kdo se (ne) boji algoritmov, obogatene resničnosti, znanja za življenje

Uposabljanje v projektu *Srebrna koda*, v predavalnici in na forumu tega projekta, se je nadaljevalo v počitnice. Partnerji so pripravili in prevedli v evropske jezike, tudi v slovenskega,

priročnik z moduli à la carte. Ta bralca povede v algoritmično razmišljanje, členjenje problemov, dajanje razčlenjenih ukazov računalniku, saj ta ne prenese abstraktnosti. Udeleženci spoznavajo programske jezike. Usposabljanje poteka iz oči v oči, pa tudi po spletu. Prijavilo se je 17 udeleženk in 15 udeležencev, izobrazbena in nekdanja poklicna struktura je razpršena: medicinska sestra, tehnik v fotokopirni delavnici, ekonomist, vodja oddelka IKT, diplomirani inženir, profesorica, visok državni uradnik, specialna pedagoginja, magister ekonomije, farmacevt, podjetnik, analitik, zobozdravnik itd. Kdo torej potrebuje znanje kodiranja? Vsi! Predavateljica *Vesna Trenchovska* je magistrska študentka družbene informatike, ki se zavzeto, a prvič, ob pomoči *Urške Majaron*, podaja na pot lajšanja učenja starejših in v odkrivanje izkušenj z njimi. Pa še: največ udeležencev računalnik uporablja od 20 do 30 ali od 30 do 40 let, le izjemoma od 1 do 5 let. Motivi? Da bi pridobili novo znanje, "se naučili", da bi lažje razhroščili težave, da bi pridobili novo znanje za vsak dan, da bi poglobili znanje ali preprosto zato, ker so vedoželjni, ker želijo vedeti, kako najprej, "če jim zašteda".

Muzej lutkarstva na Ljubljanskem gradu

SLIDE – Mednarodno usposabljanje mentorjev iz digitalnega pripovedovanja zgodb je bilo na SUTŽO od 1. do 5. junija 2018

Program smo posvetili pripovedništvu, zgodbam, naraciji, kot pravijo strokovnjaki. Odkrili smo, da je pravzaprav vse zgodba in tudi tako zasnovali program: pripoved o narativnih projektih UTŽO (Kolažnice, zbornik kratkih zgodb, Umetnost pripovedovanja – študijski krožek, Slišimo, vidimo, beremo skupaj, CINAGE kratki igrani filmi o dejavni starosti, Kruh skozi čas – zbirka pripovedi o kruhu, Slikarski čopič – katalog slik kruha. Z menoj po mojem mestu – pripoved o zgradbah in mestnem prostoru. Želve, prvi slikarski katalog SUTŽO, RefugeesIn dokumentarni filmi o integraciji beguncev itd.). Številni projekti so nastali doslej. V tokratnem usposabljanju smo spoznali sociološke pripovedi o bureku, muzej in zgodovino prve svetovne vojne. Mentorji so se učili uporabljati programa Story jumper in Canva za digitalno ilustracijo zgodb. Študenti angleške študijske skupine (mentorica D. Findeisen) so svoj zaključni študijski izlet združili z izletom udeležencev usposabljanja, v Kobariški muzej prve svetovne vojne, Predel itd. Zaključek se je odvil v Muzeju lutkarstva na Slovenskem, na Ljubljanskem gradu. Priporočamo!

Promoting
Third Age
Education

SUTŽO je gostila transnacionalno srečanje in zaključno mednarodno konferenco Spodbujanje izobraževanja starejših (P3AE) Ljubljana, 12.–13. junij 2018

Na konferenci, ki se je pričela z razpravo po metodi Svetovna kavarna, so udeleženci razpravljali o svojih upanjih in strahovih glede prihodnosti družbe. Enaka vprašanja za razpravo smo postavili tudi na 3. *posvetu o srebrni ekonomiji*, ki je potekal vzporedno.

Česa si želimo: stabilne ekonomije, digitalizirane družbe, družbe napredka, manj brutalnega kapitalizma, cenejšega izobraževanja po upokojitvi, kakovostnega življenja, svobodnega odločanja glede upokojitve, vključenosti v družbo, družbene sprejetosti, prijateljstva, več strpnosti, boljšega medsebojnega razumevanja, več empatičnosti, življenja v družbi brez stereotipov o starosti, več spoštovanja, premagovanja kulturnih razlik, sodelovanja in sobivanja generacij. **Med strahovi pa so:** strah pred polarizacijo družbe na bogate in revne, življenje zgolj v virtualnem svetu, nizke pokojnine, vojna, genocid, biti potisnjeni na rob družbe, družbena izključenost, da ne bi bili sprejeti, da bi bili nevidni, da bi bili odvisni od drugih. Projektni partnerji so predstavili izobraževanje starejših v *Litvi* in *Španiji*. *Izobraževanje na Hrvaškem* je zajela predstavitev Jasne Čurin, predsednice Univerze za tretje življenjsko obdobje v Zagrebu. Vse prej navedene ugotovitve lahko postanejo tema izobraževalnega programa.

Transnacionalno srečanje LearnersMot v Milanu Milano, 24. –27. junij 2018

V projektu partnerji preučujemo vprašanje, kako sprožiti primarno motivacijo nizko izobraženih starejših ob uporabi novih tehnologij. Na srečanju smo pregledali rezultate nacionalnih raziskav in izvedeno evropsko raziskavo o funkcionalni pismenosti (Dušana Findeisen) in načrtali naloge: strukturirali smo »knjižnico«, zbirko virov o funkcionalni pismenosti, pregled dobrih praks. Glavno mesto Lombardije ima tudi svojo delavsko četrt, ki živi drugače od Milana, mesta storitev, umetnosti in visoke mode.

Skupščina in konferenca ob 10. obletnici DANET. Dediščina ni rezultat, je proces! Ulm, 13. julij 2018

V Ulmu je potekala skupščina DANET, združenja obdonavskih sosedov. *Dušana Findeisen* in *Meta Kutin* (SUTŽO) sta aktivno sodelovali tudi na konferenci o nesnovni kulturni dediščini (angl. Intangible cultural heritage in the Danube Area – National Asset or Contribution to European identity?). Razprava je tekla o položaju kulturne dediščine v naših evropskih projektih. Nesnovna kulturna dediščina je vprašanje dogovora, estetske, pa tudi družbene vrednosti, ki jo skupnost pripiše umetnosti, navadam, običajem, identiteti, skupnosti, znanju, spretnostim, družini, spominom, folklori. Seznam (snovne in nesnovne) dediščine ne vodi le UNESCO, imajo ga tudi občine. Nesnovna dediščina sega v vse pore družbenega življenja, odvisna je od družbenih razmer, ideologije itd. Ni rezultat, je bolj proces! In prav zato, ker je proces živ, ker napreduje, nesnovno dediščino težko opredelimo.

Transnacionalno srečanje BBE (Building Bridges for Europe) v Roggenburgu in metode 15. –17. julij 2018

Srečanje je bilo namenjeno razpravi o metodah v izobraževanju starejših in klasifikaciji teh metod. Srečanja so se udeležili Alijana Šantej, Meta Kutin, Robert Mlakar, Urška Majaron in Dušana Findeisen, ki je plenarno predstavila teoretični uvod v metode, v delovni skupini pa projekt **RefugeesIn**.